

ЗАТВЕРДЖЕНО

Висновок Приймальної комісії
Бердянського державного
педагогічного університету
* «30» травня 2023

ПРОГРАМА СПІВБЕСІДИ

Освітній ступінь:	бакалавр
Основа вступу:	Повна загальна середня освіта, повна загальна середня освіта, освітній ступінь молодший бакалавр (освітньо-кваліфікаційний рівень молодший спеціаліст)
Спеціальність:	012 Дошкільна освіта 013 Початкова освіта 014.00 Середня освіта (хореографія) 014.01 Середня освіта (українська мова і література) 014.021 Середня освіта (англійська мова та література) 014.03 Середня освіта (історія) 014.04 Середня освіта (математика) 014.05 Середня освіта (біологія та здоров'я людини) 014.08 Середня освіта (фізика та астрономія) 014.09 Середня освіта (інформатика) 014.10 Середня освіта (трудове навчання та технології) 014.11 Середня освіта (фізична культура) 014.13 Середня освіта (музичне мистецтво) 015.33 Професійна освіта (Енергетика, електротехніка та електромеханіка) 015.39 Професійна освіта (Цифрові технології) 016.01 Спеціальна освіта (логопедія) 017 Фізична культура і спорт 024 Хореографія 032 Історія та археологія 035.041 Філологія (Германські мови та літератури (переклад включно) перша англійська) 053 Психологія 061 Журналістика 072 Фінанси, банківська справа та страхування 073 Менеджмент 081 Право 231 Соціальна робота
Термін навчання:	3 роки 10 місяців

Бердянськ – 2023

1 Пояснювальна записка

Мета співбесіди для вступу на здобуття ступеня бакалавра: з'ясувати рівень теоретичних знань та практичних навичок вступників з метою зарахування вступників на навчання за освітнім ступенем бакалавра на основі повної загальної середньої освіти.

Формат проведення індивідуальної усної співбесіди.

Індивідуальна усна співбесіда проводиться дистанційно з використанням платформи (програмного забезпечення) для проведення відеоконференцій Zoom.

У встановлений розкладом час початку індивідуальної усної співбесіди члени предметної комісії розпочинають відеоконференцію, долучають до неї вступників, здійснюють їх автентифікацію та інформують їх про правила проведення індивідуальної усної співбесіди та часові обмеження.

Автентифікації вступника передбачає:

– встановлення аудіо та візуального контакту зі вступником на платформі відеоконференцій;

– демонстрація на камеру документа, що посвідчує особу (паспорт громадянина України у формі книжечки або ID картки, паспорт громадянина України для виїзду за кордон у тому числі Е-паспорт, Е-паспорт для виїзду за кордон, Е-документ).

Під час індивідуальної усної співбесіди члени предметної комісії задають максимум по 3 питання для кожного трьох предметів на теми, які поданому в програмі.

Вступник в режимі відеоконференції відповідає на них та на додаткові запитання членів предметної комісії.

Члени предметної комісії оцінюють відповіді вступників окремо по кожному предмету.

Результати індивідуальної усної співбесіди оголошуються не пізніше наступного дня після його проведення шляхом розміщення відповідних відомостей на офіційному веб-сайті Бердянського державного педагогічного університету bdrpu.org.ua у розділі ВСТУПНИКУ.

У разі повітряної тривоги під час проведення індивідуальної усної співбесіди, він призупиняється, учасники повинні пройти до укриття. Після відбою повітряної тривоги, учасники можуть продовжити складання індивідуальної усної співбесіди у формі усного іспиту.

2. Зміст програми
2.1 Українська мова

Назва розділу, теми	Знання	Предметні вміння та способи навчальної діяльності
1. Фонетика. Графіка.	<p>Фонетика як розділ мовознавчої науки про звуковий склад мови. Голосні й приголосні звуки. Приголосні тверді і м'які, дзвінки й глухі. Позначення звуків мовлення на письмі. Алфавіт. Співвідношення звуків і букв. Звукове значення букв <i>я, ю, є, ї, щ</i>. Склад. Складоподіл. Наголос, наголошені й ненаголошені склади. Уподібнення приголосних звуків. Спрощення в групах приголосних. Найпоширеніші випадки чергування голосних і приголосних звуків. Основні випадки чергування <i>у-в, і-й</i></p>	<p>Вступник повинен уміти: <i>Визначати</i> в словах голосні, тверді і м'які, дзвінки й глухі приголосні, ненаголошені й наголошені голосні; ділити слово на склади; визначати звукове значення букв у слові. <i>Визначати</i> місце букв в алфавіті, розташовувати слова за алфавітом; розпізнавати явища уподібнення приголосних звуків, спрощення в групах приголосних, основні випадки чергування голосних і приголосних звуків, чергування <i>у-в, і-й</i></p>

<p>2. Лексикологія. Фразеологія</p>	<p>Лексикологія як учення про слово. Ознаки слова як мовної одиниці. Лексичне значення слова. Багатозначні й однозначні слова. Пряме та переносне значення слова. Омоніми. Синоніми. Антоніми. Лексика української мови за походженням. Власне українська лексика. Лексичні запозичення з інших мов. Загальноживані слова. Професійна, діалектна, розмовна лексика. Терміни. Лексика української мови з погляду активного й пасивного вживання. Застарілі й нові слова (неологізми). Нейтральна й емоційно забарвлена лексика. Поняття про стійкі сполуки слів і вирази. Фразеологізми. Приказки, прислів'я, афоризми</p>	<p><i>Пояснювати</i> лексичні значення слів; добирати до слів синоніми й антоніми та <i>використовувати</i> їх у мовленні; уживати слова в переносному значенні. <i>Знаходити</i> в тексті й доречно використовувати в мовленні вивчені групи слів; пояснювати значення фразеологізмів, приказок, прислів'їв, крилатих висловів, правильно й комунікативно доцільно <i>використовувати</i> їх у мовленні</p>
<p>3. Будова слова. Словотвір</p>	<p>Будова слова. Основа слова й закінчення. Значущі частини слова: корінь, префікс, суфікс, закінчення. Словотвір. Твірні основи при словотворенні. Основа похідна й непохідна. Основні способи словотворення в українській мові: префіксальний, префіксально-суфіксальний, суфіксальний, безсуфіксальний, складання слів або основ, перехід з однієї частини мови в іншу. Основні способи творення іменників, прикметників, дієслів, прислівників. Складні слова. Способи їх творення. Сполучні голосні [o], [e] у складних словах</p>	<p><i>Відділяти</i> закінчення слів від основи, <i>членувати</i> основу на значущі частини, <i>добирати</i> спільнокореневі слова, слова з однаковими префіксами й суфіксами; <i>розрізняти</i> форми слова й спільнокореневі слова, правильно <i>вживати</i> їх у мовленні; <i>визначати</i> спосіб творення слів</p>

<p>4. Морфологія. 4.1. Іменник</p>	<p>Морфологія як розділ мовознавчої науки про частини мови. Іменник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Іменники власні та загальні, істоти й неістоти. Рід іменників: чоловічий, жіночий, середній. Іменники спільного роду. Число іменників. Іменники, що вживаються в обох числових формах. Іменники, що мають лише форму однини або лише форму множини. Відмінки іменників. Відміни іменників: перша, друга, третя, четверта. Поділ іменників першої та другої відмін на групи. Особливості вживання та написання відмінкових форм. Букви <i>-а(-я)</i>, <i>-у(-ю)</i> в закінченнях іменників другої відміни. Відмінювання іменників, що мають лише форму множини. Невідмінювані іменники в українській мові. Написання і відмінювання чоловічих і жіночих імен по батькові</p>	<p><i>Розпізнавати</i> іменники, визначати їхнє загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль, належність іменників до певної групи за їхнім лексичним значенням, уживаністю в мовленні; <i>визначати</i> основні способи творення іменників; правильно <i>відмінювати</i> іменники, <i>відрізняти</i> правильні форми іменників від помилкових; <i>використовувати</i> іменники в мовленні, <i>послугуючись</i> їхніми виражальними можливостями</p>
<p>4.2. Прикметник</p>	<p>Прикметник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прикметників за значенням: якісні, відносні та присвійні. Явища взаємопереходу прикметників з одного розряду в інший. Якісні прикметники. Ступені порівняння якісних прикметників: вищий і найвищий, способи їх творення (проста й складена форми). Зміни приголосних при творенні ступенів порівняння прикметників. Особливості відмінювання прикметників (тверда й м'яка групи)</p>	<p><i>Розпізнавати</i> прикметники, <i>визначати</i> їхнє загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль; розряди прикметників за значенням; <i>утворювати</i> форми ступенів порівняння якісних</p>

		<p>прикметників, повні й короткі форми якісних прикметників; <i>розрізняти</i> основні способи творення відносних і присвійних прикметників; <i>відмінювати</i> прикметники; <i>відрізняти</i> правильні форми прикметників від помилкових</p>
<p>4.3. Числівник</p>	<p>Числівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди числівників за значенням: кількісні (на позначення цілих чисел, дробові, збірні) й порядкові. Групи числівників за будовою: прості й складені. Типи відмінювання кількісних числівників:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) <i>один, одна;</i> 2) <i>два, три, чотири;</i> 3) <i>від п'яти до двадцяти, тридцять, п'ятдесят ... вісімдесят;</i> 4) <i>сорок, дев'яносто, сто;</i> 5) <i>двісті – дев'ятсот;</i> 6) <i>нуль, тисяча, мільйон, мільярд;</i> 7) збірні; 8) дробові. <p>Порядкові числівники, особливості їх відмінювання. Особливості правопису числівників</p>	<p><i>Розпізнавати</i> числівники, <i>визначати</i> їхнє загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль, розряди числівників за значенням, основні способи їх творення, відмінювання; <i>відрізняти</i> правильні форми числівників від помилкових; <i>добирати</i> потрібні форми числівників і використовувати їх у мовленні; <i>визначати</i> сполучуваність числівників іменниками</p>

<p>4.4. Займенник</p>	<p>Займенник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Співвіднесеність займенників з іменниками, прикметниками й числівниками. Розряди займенників за значенням: особові, зворотний, присвійні, вказівні, означальні, питальні, відносні, неозначені, заперечні. Особливості їх відмінювання. Творення й правопис неозначених і заперечних займенників</p>	<p><i>Розпізнавати</i> займенники, визначати їхнє загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль, розряди займенників за значенням, основні способи їх творення, відмінювання; <i>відрізнати</i> правильні форми займенників від помилкових, правильно <i>добирати</i> потрібні форми займенників і <i>використовувати</i> їх у мовленні</p>
<p>4.5. Дієслово</p>	<p>Дієслово як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Форми дієслова: дієвідмінювані, відмінювані (дієприкметник) і незмінні (інфінітив, дієприслівник, форми на <i>-но</i>, <i>-то</i>). Безособові дієслова. Види дієслів: доконаний і недоконаний. Творення видових форм. Часи дієслова: минулий, теперішній, майбутній. Способи дієслова: дійсний, умовний, наказовий. Творення форм умовного та наказового способів дієслів. Словозміна дієслів I та II дієвідміни. Особові та числові форми дієслів (теперішнього та майбутнього часу й наказового способу). Родові та числові форми дієслів (минулого часу й умовного способу). Чергування приголосних в особових формах дієслів теперішнього та майбутнього часу.</p> <p>Дієприкметник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Активні та пасивні</p>	<p><i>Розпізнавати</i> дієслова, особливі форми дієслова, безособові дієслова; визначати загальне значення дієслова, морфологічні ознаки, синтаксичну роль, часи й способи дієслів, дієвідміни, особливості словозміни кожної дієвідміни; <i>використовувати</i> один час і спосіб у значенні іншого; <i>розрізнати</i> основні способи творення дієслів, зокрема видових форм, форм майбутнього часу недоконаного</p>

дієприкметники. Творення активних і пасивних дієприкметників теперішнього й минулого часу. Відмінювання дієприкметників. Дієприкметниковий зворот. Безособові форми на-но, -то.

Дієприслівник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Дієприслівники доконаного й недоконаного виду, їх творення. Дієприслівниковий зворот

виду, форм умовного та наказового способу дієслів; *відрізняти* правильні форми дієслів від помилкових.

Розпізнавати дієприкметники (зокрема відрізняти їх від дієприслівників), *визначати* їхнє загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль, особливості творення, відмінювання; *відрізняти* правильні форми дієприкметників від помилкових; *добирати* й комунікативно доцільно *використовувати* дієприкметники та дієприкметникові звороти в мовленні. *використовувати* дієприкметники в мовленні. *Розпізнавати* дієприслівники, *визначати* їхнє загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль, основні способи їх творення;

		<p><i>відрізняти</i> правильні форми дієприслівників від помилкових; <i>правильно будувати</i> речення з дієприслівниковими зворотами</p>
4.6. Прислівник	<p>Прислівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прислівників за значенням. Ступені порівняння прислівників: вищий і найвищий. Зміни приголосних при творенні прислівників вищого та найвищого ступенів. Правопис прислівників на <i>-о, -е</i>, утворених від прикметників і дієприкметників. Написання разом, окремо й через дефіс прислівників і сполучень прислівникового типу</p>	<p><i>Розпізнавати</i> прислівники, <i>визначати</i> їхнє загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль, розряди прислівників за значенням, ступені порівняння прислівників, основні способи творення прислівників; <i>відрізняти</i> правильні форми прислівників від помилкових; <i>добирати</i> й комунікативно доцільно <i>використовувати</i> прислівники в мовленні</p>
4.7. Службові частини мови	<p>Прийменник як службова частина мови. Групи прийменників за походженням: непохідні (первинні) й похідні (вторинні, утворені від інших слів). Групи прийменників за будовою: прості, складні й складені. Зв'язок прийменника з непрямыми відмінками іменника. Правопис прийменників</p> <p>Сполучник як службова частина мови.</p>	<p><i>Розпізнавати</i> прийменники, <i>визначати</i> їхні морфологічні ознаки, групи прийменників за походженням і за будовою; правильно й комунікативно доцільно</p>

	<p>Групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю: сурядні (єднальні, протиставні, розділові) й підрядні (часові, причинові, умовні, способу дії, мети, допустові, порівняльні, з'ясувальні, наслідкові). Групи сполучників за вживанням (одиначні, парні, повторювані) та за будовою (прості, складні, складені). Правопис сполучників</p> <p>Частка як службова частина мови. Групи часток за значенням і вживанням: формотворчі, словотворчі, модальні. Правопис часток</p>	<p><i>використовувати</i> форми прийменників у мовленні</p>
<p>4.8. Вигук</p>	<p>Вигук як частина мови. Групи вигуків за походженням: непохідні й похідні. Значення вигуків. Звуконаслідувальні слова. Правопис вигуків</p>	<p><i>Розпізнавати</i> вигуки, <i>визначати</i> групи вигуків за походженням; правильно й комунікативно доцільно <i>використовувати</i> вигуки в мовленні</p>
<p>5. Синтаксис 5.1. Слово-сполучення.</p>	<p>Завдання синтаксису. Словосполучення й речення як основні одиниці синтаксису. Підрядний і сурядний зв'язок між словами й частинами складного речення. Головне й залежне слово в словосполученні. Типи словосполучень за морфологічним вираженням головного слова. Словосполучення непоширені й поширені</p>	<p><i>Розрізняти</i> словосполучення й речення, сурядний і підрядний зв'язок між словами й реченнями; <i>визначати</i> головне й залежне слово в підрядному словосполученні; <i>визначати</i> поширені й непоширені словосполучення, типи словосполучень за способами вираження головного слова</p>

<p>5.2. Речення</p>	<p>Речення як основна синтаксична одиниця. Граматична основа речення. Порядок слів у реченні. Види речень у сучасній українській мові: за метою висловлювання (розповідні, питальні й спонукальні); за емоційним забарвленням (окличні й неокличні); за будовою (прості й складні); за складом граматичної основи (двоскладні й односкладні); за наявністю чи відсутністю другорядних членів (непоширені й поширені); за наявністю необхідних членів речення (повні й неповні); за наявністю чи відсутністю ускладнювальних засобів (однорідних членів речення, вставних слів, словосполучень, речень, відокремлених членів речення, звертання)</p>	<p><i>Розрізняти</i> речення різних видів: за метою висловлювання, за емоційним забарвленням, за складом граматичної основи, за наявністю чи відсутністю другорядних членів, за наявністю необхідних членів речення, за будовою, за наявністю чи відсутністю однорідних членів речення, вставних слів, словосполучень, речень, відокремлених членів речення, звертання</p>
<p>5.2.1. Просте двоскладне речення</p>	<p>Підмет і присудок як головні члени двоскладного речення. Особливості узгодження присудка з підметом. Способи вираження підмета. Типи присудків: простий і складений (іменний і дієслівний). Способи їх вираження</p>	<p><i>Визначати</i> структуру простого двоскладного речення, способи вираження підмета й присудка (простого й складеного), особливості узгодження присудка з підметом; правильно й комунікативно доцільно <i>використовувати</i> прості речення</p>

<p>5.2.2. Другорядні члени речення у двоскладному й односкладному реченні</p>	<p>Означення узгоджене й неузгоджене. Прикладка як різновид означення. Додаток. Типи обставин за значенням. Способи вираження означень, додатків, обставин. Порівняльний зворот. Функції порівняльного звороту в реченні (обставина способу дії, присудок)</p>	<p><i>Розпізнавати</i> види другорядних членів та їхні типи й різновиди, <i>визначати</i> способи вираження означень, додатків, обставин, роль порівняльного звороту; правильно й комунікативно доцільно <i>використовувати</i> виражальні можливості другорядних членів речення в мовленні; правильно розставляти розділові знаки при непоширеній прикладці, порівняльному звороті</p>
<p>5.2.3. Односкладні речення</p>	<p>Грамаітична основа односкладного речення. Типи односкладних речень за способом вираження та значенням головного члена: односкладні речення з головним членом у формі присудка (означено-особові, неозначено-особові, узагальнено-особові, безособові) та односкладні речення з головним членом у формі підмета (називні). Способи вираження головних членів односкладних речень. Розділові знаки в односкладному реченні</p>	<p><i>Розпізнавати</i> типи односкладних речень, <i>визначати</i> особливості кожного з типів; правильно й комунікативно доцільно <i>використовувати</i> виражальні можливості односкладних речень у власному мовленні</p>

<p>5.2.4. Просте ускладнене речення</p>	<p>Речення з однорідними членами. Узагальнювальні слова в реченнях з однорідними членами. Речення зі звертанням. Звертання непоширені й поширені. Речення зі вставними словами, словосполученнями, реченнями, їх значення. Речення з відокремленими членами. Відокремлені означення, прикладки – непоширені й поширені. Відокремлені додатки, обставини. Відокремлені уточнювальні члени речення. Розділові знаки в ускладненому реченні</p>	<p><i>Розпізнавати</i> просте речення з однорідними членами, звертаннями, вставними словами, словосполученнями, реченнями, відокремленими членами (означеннями, прикладками, додатками, обставинами), зокрема уточнювальними, та правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості таких речень у мовленні; правильно розставляти розділові знаки в них</p>
<p>5.2.5. Складне речення</p>	<p>Ознаки складного речення. Засоби зв'язку простих речень у складному: 1) інтонація й сполучники або сполучні слова; 2) інтонація. Типи складних речень за способом зв'язку їх частин: сполучникові й безсполучникові. Сурядний і підрядний зв'язок між частинами складного речення</p>	<p><i>Розпізнавати</i> складні речення різних типів, визначати їхню структуру, види й засоби зв'язку між простими реченнями. <i>Добирати</i> й конструювати складні речення, що оптимально відповідають конкретній комунікативній меті. Правильно розставляти розділові знаки,</p>

		<i>будувати</i> схему такого речення
5.2.5.1. Складносу- рядне речення	Єднальні, протиставні та розділові сполучники в складносурядному реченні. Сміслові зв'язки між частинами складносурядного речення	<i>Розпізнавати</i> складносурядні речення, визначати сміслові зв'язки між частинами складносурядного речення; комунікативно доцільно <i>використовувати</i> його виражальні можливості в мовленні
5.2.5.2. Складнопід- рядне речення	Складнопідрядне речення, його будова. Головне й підрядне речення. Підрядні сполучники й сполучні слова як засоби зв'язку у складнопідрядному реченні. Основні види підрядних речень: означальні, з'ясувальні, обставинні (місця, часу, способу дії та ступеня, порівняльні, причини, наслідкові, мети, умовні, допустові). Складнопідрядні речення з кількома підрядними, їх типи за характером зв'язку між частинами: 1) складнопідрядні речення з послідовною підрядністю; 2) складнопідрядні речення з однорідною підрядністю; 3) складнопідрядні речення з неоднорідною підрядністю	<i>Розпізнавати</i> складнопідрядні речення, <i>визначати</i> їхню будову, зокрема складнопідрядних речень з кількома підрядними, <i>відобразити</i> її в схемі складнопідрядного речення; <i>визначати</i> основні види підрядних речень, типи складнопідрядних речень за характером зв'язку між частинами. Правильно й комунікативно доцільно <i>використовувати</i> виражальні можливості складнопідрядних речень різних типів у процесі спілкування

<p>5.2.5.3. Безсполучникове складне речення</p>	<p>Типи безсполучникових складних речень за характером смислових відношень між складовими частинами-реченнями: 1) з однорідними частинами-реченнями (рівноправними); 2) з неоднорідними частинами (пояснюваною і пояснювальною). Розділові знаки в безсполучниковому складному реченні</p>	<p><i>Розпізнавати</i> безсполучникові складні речення; <i>визначати</i> смислові відношення між їхніми частинами-реченнями (однорідними й неоднорідними), особливості інтонації безсполучникових складних речень; правильно й комунікативно доцільно <i>використовувати</i> виражальні можливості безсполучникових складних речень у мовленні</p>
<p>5.2.5.4. Складні речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку</p>	<p>Складні речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку</p>	<p><i>Визначати</i> структуру складних речень з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку; правильно й комунікативно доцільно <i>використовувати</i> виражальні можливості речень цього типу в мовленні</p>

<p>5.3. Способи відтворення чужого мовлення</p>	<p>Пряма й непряма мова. Речення з прямою мовою. Слова автора. Заміна прямої мови непрямою. Цитата як різновид прямої мови. Діалог</p>	<p><i>Визначати</i> в реченні з прямою мовою слова автора й пряму мову, речення з непрямою мовою; <i>замінювати</i> пряму мову непрямою; правильно й доцільно <i>використовувати</i> в тексті пряму мову й цитати; правильно <i>вживати</i> розділові знаки в конструкціях із прямою мовою та діалогом</p>
<p>6. Стилїстика</p>	<p>Стилї мовлення (розмовний, науковий, художній, офіційно-діловий, публіцистичний, конфесійний), їх основні ознаки, функції</p>	<p><i>Розпізнавати</i> стилї мовлення, визначати особливості кожного з них; <i>користуватися</i> різноманітними виражальними засобами української мови в процесі спілкування для оптимального досягнення мети спілкування</p>
<p>7. Орфоепія</p>	<p>Відображення вимови голосних (наголошених і ненаголошених) через фонетичну транскрипцію. Відображення вимови приголосних звуків: 1) [дж], [дз̂], [дз̑]; 2) [г]; 3) [ж], [ч], [ш], [дж̂]; 4) груп приголосних (уподібнення, спрощення); 5) м'яких приголосних; 6) подовжених приголосних. Вимова слів з апострофом</p>	<p><i>Визначати</i> особливості вимови голосних і приголосних звуків; <i>наголошувати</i> слова відповідно до орфоепічних норм</p>

8. Орфографія	<p>Правопис літер, що позначають ненаголошені голосні [е], [и], [о] в коренях слів. Спрощення в групах приголосних. Сполучення <i>йо, ьо</i>. Правила вживання м'якого знака. Правила вживання апострофа. Подвоєння букв на позначення подовжених м'яких приголосних і збігу однакових приголосних звуків. Правопис префіксів і суфіксів. Позначення чергування приголосних звуків на письмі. Правопис великої літери. Лапки у власних назвах. Написання слів іншомовного походження. Основні правила переносу слів з рядка в рядок. Написання складних слів разом і через дефіс. Правопис складноскорочених слів. Написання чоловічих і жіночих імен по батькові, прізвищ. Правопис відмінкових закінчень іменників, прикметників. Правопис <i>нта нну</i> прикметниках і дієприкметниках, <i>не</i> з різними частинами мови.</p>	<p><i>Розпізнавати</i> вивчені орфограми й <i>пояснювати</i> їх за допомогою правил; правильно <i>писати</i> слова з вивченими орфограмами, <i>знаходити</i> й <i>виправляти</i> орфографічні помилки на вивчені правила</p>
9. Розвиток мовлення	<p>Загальне уявлення про спілкування й мовлення; види мовленнєвої діяльності; адресант і адресат мовлення; монологічне й діалогічне мовлення; усне й писемне мовлення; основні правила спілкування. Тема й основна думка висловлювання. Вимоги до мовлення (змістовність, логічна послідовність, багатство, точність, виразність, доречність, правильність). Текст як середовище функціонування мовних одиниць. Основні ознаки тексту: зв'язність, комунікативність, членованість, інформативність. Зміст і будова тексту, поділ тексту на абзаци, мікротеми. Способи зв'язку речень у тексті. Класифікація текстів за сферою використання, метою, структурними особливостями. Тексти різних стилів, типів, жанрів мовлення</p>	<p>Уважно <i>читати</i>, <i>усвідомлювати</i> й <i>запам'ятовувати</i> зміст прочитаного, диференціюючи в ньому головне та другорядне. Критично <i>оцінювати</i> прочитане. <i>Аналізувати</i> текстирізних стилів, типів і жанрів. <i>Будувати</i> письмове висловлення, логічно викладаючи зміст, підпорядковуючи його темі й основній думці, задуму, обраному стилю та типу мовлення, досягати визначеної</p>

		<p>комунікативної мети. <i>Уміти</i> формулювати, добирати доречні аргументи і приклади, робити висновок, висловлювати власну позицію, свій погляд на ситуацію чи обставин; правильно <i>структурувати</i> текст, використовуючи відповідні мовленнєві звороти. <i>Знаходити</i> й <i>виправляти</i> похибки та помилки в змісті, побудові й мовному оформленні власних висловлювань, спираючись на засвоєні знання</p>
--	--	---

Список рекомендованої літератури

1. Авраменко О.М., Коваленко Л.Т. Українська мова та література. Збірник тестових завдань. Київ: Грамота, 2008. 212 с.
2. Волощак М. Неправильно – правильно. Довідник з українського слововживання. Київ: Видавничий центр «Просвіта», 2003. 160 с.
3. Граматика української мови для учнів, вступників і студентів / укладач О.А. Російська. Донецьк: ТОВ ВКФ «БАО», 2003. 288 с.
4. Гриценко Т.В. Українська мова та культура мовлення. Київ: Центр навчальної літератури, 2003. 536 с.
5. Гуйванюк Н.В. та ін. Українська мова. Схеми, таблиці, тести: навч. посіб. Львів: Світ, 2005. 304 с.
6. Новий український правопис: навч. посіб. Київ: «Центр учбової літератури», 2019. 284 с.
7. Плющ М.Я., Грипас Н.Я. Українська мова. Довідник. Київ: Освіта, 2002. 255 с.

8. Українська мова. Тести. 5 – 12 класи: посібник / за ред. Н.В. Гуйванюк. Київ: Видавничий центр «Академія», 2006. 376 с.
9. Український правопис / АН України, Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні; Інститут української мови. Київ, 2004. 240 с.
10. Фурдуй М. І. Українська мова. Практикум з правопису: навч. посіб. Київ: Либідь, 2004. 272 с.
11. Ющук І.П. Практикум з правопису української мови. Київ: Освіта, 2002. 288 с.

2.2. Історія України

Пояснювальна записка

Стародавня історія України

Поява та розселення людей на території України. Поширення землеробства й скотарства на землях України. Кочовики за раннього залізного віку. Заснування античних міст-колоній у Північному Причорномор'ї та Криму. Перші писемні згадки про давніх слов'ян (венедів, антів, склавинів). Велике розселення слов'ян.

Дати:

IV - середина III тис. до н.е. – розселення племен трипільської культури на території України;

VIII–VI ст. до н.е. – Велика грецька колонізація

Друга половина V - VII ст. – Велике розселення слов'ян.

Поняття та терміни: «історичні джерела», «археологічна культура», «палеоліт», «мезоліт», «неоліт», «бронзовий вік», «ранній залізний вік», «привласнювальне господарство», «відтворювальне господарство», «колонізація», «колонізація», «кочовики».

Київська держава

Розселення східнослов'янських племінних союзів. Утворення Київської держави (Русі-України). Внутрішньо- та зовнішньополітична діяльність князів/княгині: Олега, Ігоря, Ольги, Святослава. Князування Володимира Великого та Ярослава Мудрого. Запровадження християнства як державної релігії. Правління Ярославичів. Князування Володимира Мономаха та його сина Мстислава в Києві. Боротьба з половецькою загрозою. Розвиток суспільно-політичного та господарського життя Київської держави (Русі-України)

Поширення писемності. Розвиток культури й освіти Київської держави (Русі-України)

Дати:

882 р. – об'єднання північних та південних руських земель Олегом;

988 р. – запровадження християнства як державної релігії;

1019 – 1054 рр. – князування Ярослава Мудрого в Києві;

1097 р. – Любецький з'їзд князів;

1113 р. – укладення «Повісті минулих літ»; початок правління Володимира Мономаха у Києві

1187 р. – перша згадка назви «Україна» у писемних джерелах

Персоналії: Аскольд, Олег, Ігор, Ольга, Святослав, Володимир Великий, Ярослав Мудрий, Володимир Мономах, Ярослав Осмомисл, літописець Нестор.

Поняття та терміни: «племінний союз», «князь», «бояри», «верства», «язичництво», «християнство», «шлюбна дипломатія», «ікони», «мозаїка», «фреска». Билини», «літопис».

Галицько-Волинська держава. Монгольська навала

Об'єднання Галицького та Волинського князівств. Князування Данила Романовича. Монгольська навала на південно-західні землі Русі. Розподіл і збереження Галицько-Волинської держави нащадками Данила Романовича.

Розвиток суспільно-політичного та господарського життя

Культура Галицько-Волинської держави.

Дати:

1199 р. – утворення Галицько-Волинської держави;

1223 р. – битва на р.Калка;

1238 – 1264 рр. – правління Данила Романовича;

1240 р. – захоплення Києва монголами.

Персоналії: Роман Мстиславович, Данило Романович, Лев Данилович, Юрій I Львович, Юрій II Болеслав.

Поняття та терміни: «ярлик», «баскак».

Литовсько-Руська держава. Українські землі у складі Великого князівства Литовського та інших держав (у другій половині XIV – першій половині XVI ст.)

Боротьба Польщі та Литви за Галицько-Волинську спадщину. Входження українських земель до складу інших держав (Угорське королівство, Молдавське князівство, Османська імперія, Московське царство). Кревська унія. «Велике князівство Руське». Остаточна ліквідація Київського та Волинського удільних князівств. Утворення Кримського ханства. Перехід кримських ханів у васальну залежність від Османської імперії. Виникнення українського козацтва. Соціально-економічне життя. Розвиток культури та освіти.

Дати:

1362 р. – битва на р. Сині Води;

1385 р. – укладення Кревської унії;

40-і роки XV століття – утворення Кримського ханства;

1478 р. – визнання Кримським ханством васальної залежності від Османської імперії;

1489 р. – перша згадка про українських козаків у писемних джерелах;

1514 р. – битва під Оршею

Персоналії: Ольгерд, Вітовт, Свидригайло, Хаджі-Герей, Костянтин Іванович Острозький, Юрій Дрогобич.

Поняття та терміни: «шляхта», «магдебурзьке право», «магістрат», «цехи», «Дике поле», «козак».

Українські землі у складі Речі Посполитої (друга половина XVI ст.)

Люблінська унія та її вплив на українські землі. Зміни в соціальній структурі українського суспільства. Виникнення Запорозької Січі. Повстання 1590-х років (К.Косинського та С.Наливайка). Братський рух. Утворення греко-католицької церкви. Розвиток культури й освіти.

Дати:

1556 – 1561 р. – Створення Пересопницького Євангелія;

1556 р. – заснування князем Д.Вишневецьким на о. Мала Хортиця першої відомої Січі;

1569 р. – Люблінський унія. Утворення Речі Посполитої;

1586 р. – утворення першої братської (слов'яно-греко-латинської) школи у Львові)

1596 р. – Берестейська церковна унія. Утворення греко-католицької церкви.

Персоналії: Василь-Костянтин Острозький, Дмитро Вишневецький, Герасим Смотрицький, Іван Федоров.

Поняття та терміни: «воєводство», «українське козацтво», «реєстрове козацтво», «Запорозька Січ», «старшина», «клейноди», «греко-католицька церква», «братства», «полемічна література».

Українські землі в складі Речі Посполитої (перша половина XVII ст.)

Зміни в соціально-економічному житті. Відновлення церковної православної ієрархії 1620 р. Розвиток культури та освіти. Морські походи козаків. Участь українського козацтва у війнах Речі Посполитої проти Московського царства і Османської імперії. Козацькі повстання 1620-х – 1630-х рр. «Ординація Війська Запорозького...»

Дати:

1618 р. – похід козаків під проводом гетьмана П.Конашевича-Сагайдачного на Москву;

1621 р. – Хотинська битва;

1625 – Куруківська угода;

1632- »Пункти для заспокоєння руського народу», утворення Києво-Могилянської колегії)

1637 – 1638 рр. – повстання під проводом Павла Павлюка, Якова Острянина, Дмитра Гуні.

Персоналії: Петро Конашевич-Сагайдачний, Іпатій Потій, Йов Борецький, Петро Могила.

Поняття та терміни: «панщина», «фільварки», «Золотий спокій».

Національно-визвольна війна українського народу під проводом Б.Хмельницького середини XVII ст..

Національно-визвольна війна українського народу. Зміни в суспільно-політичному житті. Утворення української козацької держави – Війська Запорозького. Зовнішньополітична діяльність уряду Б.Хмельницького.

Дати:

1648 р. – Жовтоводська, Корсунська та Пилявецька битви;

1649 р. – Зборівська битва. Зборівський договір;

1651 р. – Берестецька битва. Білоцерківський договір;

1652 р. – Батозька битва;

1653 р. – Жванецька облога;

1654 р. – Переяславська рада; українсько-московський договір («Березневі статті»);

1656 р. – московсько-польське Віленське перемир'я.

Персоналії: Богдан Хмельницький, Іван Богун, Тиміш Хмельницький.

Поняття та терміни: «Національно-визвольна війна», «Військо Запорозьке», «Гетьманщина», «покозачення».

Українські землі наприкінці 50-х – у 80-ті рр. XVII ст.

Гетьманування І. Виговського, Ю. Хмельницького.. Поділ Гетьманщини. Гетьманування П. Тетері, І. Брюховецького, П. Дорошенка, Д. Многогрішного, І. Самойловича. Занепад Правобережжя. Запорозька Січ у складі Гетьманщини. Адміністративно-територіальний устрій Слобідської України.

Дати:

1658 р. – Гадяцький договір

1659 р. – Конотопська битва;

1667 р. – Андрусівський договір;

1669 р. – Корсунська угода, визнання Правобережжя Гетьманщиною протекторату Османської імперії;

1681 р. – Бахчисарайський мирний договір;

1686 р. – «Вічний мир» між Московським царством і Річчю Посполитою.

Персоналії:

Іван Виговський, Петро Тетеря, Петро Дорошенко, Іван Брюховецький, Іван Сірко, Юрій Хмельницький, Дем'ян Многогрішний, Іван Самойлович.

Поняття та терміни: «Руїна», «Великий згін».

Українські землі наприкінці XVII – у першій половині XVIII ст.

Гетьманування І. Мазепа. Північна війна і Україна. Повстання під проводом С.Палія (1702-1704 рр.). Гетьманування І. Скоропадського, Д. Апостола. Обмеження автономії Гетьманщини. «Правління Гетьманського уряду» (1734–1750 рр.) Розвиток культури та освіти. Києво-Могилянська академія.

Дати:

1708 р. – українсько-шведський союз, зруйнування Батурина

1709 р. – зруйнування російськими військами Чортомлицької Січі; Полтавська битва;;

1710 р. – Конституція Пилипа Орлика;

1713 р. – ліквідація козацтва на Правобережній Україні;

1734 р. – заснування Нової (Підпільненської) Січі.

Персоналії:

Іван Мазепа, Кость Гордієнко, Іван Скоропадський, Павло Полуботок, Данило Апостол, Пилип Орлик, Феофан Прокопович.

Поняття та терміни: «Конституція», «Малоросія», «Малоросійська колегія», «козацьке бароко», «козацькі літописи».

Українські землі в другій половині XVIII ст.

Гетьманування К. Розумовського. Діяльність Другої Малоросійської колегії. Скасування козацького устрою на Слобожанщині. Ліквідація

Запорозької Січі. Ліквідація автономного устрою Гетьманщини. Гайдамацький та опришківський рухи. Зміни в політичному становищі Правобережної України та західноукраїнських земель після поділів Речі Посполитої (1772, 1793, 1795 рр.). Реформи Марії Терезії та Йосифа II та українські землі. Розвиток культури, науки, освіти.

Дати:

1764 р. – остаточна ліквідація гетьманства;

1768 р. – Коліївщина;

1775 р. – остаточна ліквідація Запорозької Січі;

1780–1782 рр. – ліквідація особистої залежності селян в Австрійській імперії;

1783 р. – закріпачення селян Лівобережної та Слобідської України.

Персоналії:

Кирило Розумовський, Петро Калнишевський, Олекса Довбуш, Максим Залізняк, Іван Гонта, Григорій Сковорода, Артем Ведель, Максим Березовський, Іван Григорович-Барський, Дмитро Бортнянський.

Поняття та терміни: «Нова (Підпільненська) Січ», «Задунайська Січ», «Коліївщина», «паланка», «зимівник».

Українські землі у складі Російської імперії наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст.

Адміністративно-територіальний поділ українських земель у складі Російської імперії. Початок українського національного відродження. Кирило-Мефодіївське братство. Поширення в Україні російського та польського суспільних рухів. Початок промислового перевороту.

Дати:

1798 р. – видання «Енеїди» І.Котляревського;

1828 р. – ліквідація

грудень 1825 – січень 1826 рр. – повстання Чернігівського полку;

1830-1831 рр. – польське визвольне повстання;

1840 р. – перше видання «Кобзаря» Т.Шевченка;

1846–1847 рр. – діяльність Кирило-Мефодіївського братства..

Персоналії:

Йосип Гладкий, Іван Котляревський, Микола Гулак, Микола Костомаров, Пантелеймон Куліш, Тарас Шевченко, Устим Кармалюк.

Поняття та терміни: «промисловий переворот», «нація», «національне відродження», «національна ідея», «масонство», «декабристи».

Західноукраїнські землі в складі Австрійської імперії наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст.

Адміністративно-територіальний поділ західноукраїнських земель. Початок національного відродження. Діяльність «Руської трійці». Альманах «Русалка Дністровая». Західноукраїнські землі в європейській революції 1848–1849 рр. Діяльність Головної руської ради (1848–1851 р). Перший досвід парламентської діяльності.

Дати:

1816 р. – створення освітнього товариства галицьких греко-католицьких священників;

1833 – 1837 рр. – діяльність «Руської трійці»;

1848 р. – скасування панщини в Галичині; видання першої україномовної газети «Зоря Галицька».

Персоналії: Олександр Духнович, Маркіян Шашкевич, Іван Вагилевич, Яків Головацький, Лук'ян Кобилиця.

Поняття та терміни: «будителі», «революція», «Весна народів».

Культура України кінця XVIII – першої половини XIX ст.

Розвиток освіти, науки, літератури, мистецтва, архітектури. «Історія русів». Галицько-руська матиця. Собор руських вчених.

Дати:

1805 р. – відкриття університету у Харкові;

1834 р. – відкриття університету в Києві.

1839 р. – ліквідація царською владою греко-католицької церкви на Правобережжі.

Персоналії: Петро Гулак-Артемівський, Григорій Квітка-Основ'яненко, Михайло Максимович, Михайло Остроградський, Василь Каразін.

Поняття та терміни: «романтизм», «класицизм».

Надніпрянська Україна в другій половині XIX ст.

Події Кримської війни 1853-1856 рр. на українських землях. Реформи 1860 – 1870-х років і процеси модернізації в Україні. Українські підприємці. Політика російського царизму щодо України. Розвиток громадівського руху. Журнал «Основа». Діяльність «Південно-Західного відділу Російського географічного товариства» (1873–1876 рр.). Братство тарасівців.

Дати:

19 лютого 1861р. – царський маніфест про скасування кріпосного права в Російській імперії;

1863 рр. – Валуєвський циркуляр;

1863–1864 рр. – польське національно-визвольне повстання;

1876 р. – Емський указ.

Персоналії: Володимир Антонович, Михайло Драгоманов, Павло Чубинський, Борис Грінченко.

Поняття та терміни: «Київська козаччина», «земства», «громадівський рух».

Західноукраїнські землі у складі Австрійської (Австро-Угорської) імперії в другій половині XIX ст.

Політика австрійського уряду щодо західноукраїнських земель. Розвиток кооперативного руху. Трудова еміграція. Політизація національного руху та

утворення перших політичних партій. Діяльність культурно-освітнього товариства «Просвіта».

Дати:

1868 р. – створення у Львові товариства «Просвіта»;

1873 р. – створення у Львові Літературного товариства ім. Т. Шевченка (від **1892 р.** – Наукового товариства ім. Т. Шевченка);

1890 р. – створення Русько-української радикальної партії.

1899 – створення Української Національно-демократичної партії та Української соціал-демократичної партії.

Персоналії: Іван Франко, Юліан Бачинський, М. Грушевський.

Поняття та терміни: «трудова міграція», «українофіли», «москвофіли», «народовці», «партія», «радикали», «нова ера».

Українська культура в другій половині XIX – на початку XX ст.

Піднесення української культури. Розвиток освіти, науки, музичного, образотворчого, театрального мистецтва. Українські підприємці-благодійники.

Дати:

1865 р. – відкриття Новоросійського університету.

1875 р. – відкриття Чернівецького університету.

Персоналії: **Сергій Васильківський, Данило Заболотний, Марія Заньковецька, Ілля Мечников, Дмитро Яворницький, Леся Українка, Агатангел Кримський, І. Франко, М. Старицький, Марк Кропивницький, Іван Карпенко-Карий, Микола Садовський, Микола Лисенко, Микола Пимоненко, Соломія Крушельницька, Мка Терещенко, Богдан Ханенко.**

Поняття: «меценат», «професійний театр», «реалізм», «модернізм».

Надніпрянська Україна в 1900-1914 рр..

Утворення монополістичних об'єднань в Україні. Консолідація української нації. Створення політичних партій Надніпрянщини. Самостійницька й автономістська течії в національному русі. Події революції 1905 – 1907 рр. в Україні. Діяльність українських парламентських громад в I та II Державних Думах. Діяльність «Просвіти» Посилення національного гніту в 1907 – 1914 рр. Земельна реформа П. Столипіна та її вплив на Україну.

Дати:

1900 р. – утворення Революційної української партії (РУП), першої політичної партії Надніпрянської України.

1908р. – створення Товариства українських поступовців (ТУП);

1911–1913 рр. – «справа Бейліса»

Персоналії: Євген Чикаленко, Микола Міхновський Ілля Шраг..

Поняття та терміни: «монополія», «хутір», «відруб», «чорносотенці», «страйк».

Західноукраїнські землі у складі Австро-Угорської імперії у 1900- 1914 рр..

Становище промисловості та сільського господарства. Радикалізація українського політичного руху. Вплив греко-католицької церкви на піднесення національної свідомості населення західноукраїнських земель.

1900 р. – обрання А.Шептицького митрополитом греко-католицької церкви.

1907 р. – впровадження в Австро-Угорській імперії загального виборного права для чоловіків

Персоналії: Андрей Шептицький, Кирило Трильовський, Іван Боберський.

Поняття та терміни: «Народне віче»

Україна в Першій світовій війні

Позиції українських політичних сил Наддніпрянської України та західноукраїнських земель щодо війни. Перебіг воєнних дій на українських землях. Діяльність австрійської та російської адміністрацій у Галичині та Буковині. Українські січові стрільці (УСС).

Дати:

Серпень 1914 р. – утворення Головної української ради, формування легіону Українських січових стрільців, створення Союзу визволення України.

1914 р. – Галицька битва;

1915 р. – утворення Загальної української ради;

1916 р. – Брусиловський прорив.

Персоналії: Кость Левицький, Дмитро Донцов.

Поняття та терміни: «світова війна», «Галицько-Буковинське генерал-губернаторство».

Українська революція

Революційні події в Україні у 1917 – на початку 1918 р. Українізація армії. Еволюція поглядів політичних сил України в питанні самовизначення українців. Універсали Центральної Ради (УЦР). Відносини УЦР з Тимчасовим урядом та більшовицькою Росією. Проголошення Української Народної Республіки (УНР). Проголошення радянської влади. Перша війна радянської Росії з УНР. Проголошення незалежності УНР.

Дати:

Березень 1917 р. – утворення Української Центральної Ради;

Квітень 1917 р. – Всеукраїнський Національний конгрес;

Червень 1917 р. – I УЦР;

Липень 1917 р. – II Універсал УЦР;

Листопад 1917 р. – III Універсал УЦР;

22 (9) січня 1918 р. – IV Універсал УЦР, проголошення незалежності УНР;

Січень 1918 р. – бій під Крутами.

Персоналії: Михайло Грушевський, Володимир Винниченко, Сергій Єфремов.

Поняття та терміни: «автономізація», «самостійники», «Універсали УЦР», «Генеральний Секретаріат», «Вільне козацтво», «Народний секретаріат».

Україна в боротьбі за збереження державної незалежності (1918 – 1920 рр.)

Брестський мирний договір між УНР та державами Четверного союзу, Конституції УНР. Гетьманський переворот. Українська Держава.

Утворення Західноукраїнської Народної Республіки (ЗУНР).

Українсько-польська війна 1918-1919 рр. Акт злуки УНР та ЗУНР.

Прихід до влади Директорії.. Друга радянсько-українська війна. Окупація військами Антанти півдня України. Повстання М.Григор'єва. Денікінський режим в Україні. Більшовицький режим в Україні. Ухвалення Конституції УСРР 1919 р. Перший «Зимовий похід» Армії УНР. Варшавська угода між УНР та Польщею. Польсько-радянська війна на території України. Другий «Зимовий похід» Армії УНР. Холодноярська республіка (1919-1922 рр.)

Дати:

січень (лютий) 1918 р. – Брестський мир між УНР та державами Четверного союзу;

29 квітня 1918 р. – державний переворот і прихід до влади П. Скоропадського;

1 листопада 1918 р. – «Листопадовий зрив» у Львові;

13 листопада 1918 р. – проголошення Західноукраїнської Народної Республіки;

14 листопада 1918 р. – утворення Директорії;

22 січня 1919 р. – Акт злуки УНР і ЗУНР;

Грудень 1919 – травень 1920 рр. - Перший «Зимовий похід» Армії УНР;

Квітень 1920 р. – Варшавська угода;

Березень 1921 р. – Ризький мирний договір.

Персоналії: Павло Скоропадський, Євген Петрушевич, Симон Петлюра, Нестор Махно, Християн Раковський.

Поняття та терміни: «Директорія», «соборність», «отаманщина», «воєнний комунізм», «Чортківська офензива», «Київська катастрофа».

Українська СРР в умовах нової економічної політики (1921 – 1928 рр.)

Голод у південних губерніях УСРР. Антицерковна кампанія. Неп в УСРР. Входження УСРР до складу СРСР. Політика «коренізації» УСРР («українізація»). Кампанія з ліквідації неписьменності дорослих. Українське національне відродження 1920-х рр.

Дати:

1921 – 1923 рр. – голод в Україні;

1921 р. – утворення Української автокефальної православної церкви (УАПЦ);

1922 р. – входження УСРР до складу СРСР

1923-р. – початок політики «коренізації» в УСРР;

1925 р. – проголошення курсу на індустріалізацію;

Персоналії:

Олександр Шумський, Микола Скрипник, Михайло Волобуєв, Микола Хвильовий, Лесь Курбас, Михайло Бойчук, Олександр Довженко, Василь Липківський.

Поняття та терміни: «неп», «трест», «індустріалізація», «коренізація», «автокефальна церква».

Утвердження тоталітарного режиму (1929 -1939 рр.)

Форсована індустріалізація, насильницька колективізація, ідеологізація суспільного і культурного життя в Україні. Культ особи. Масові репресії. Голодомор 1932-1933 рр. в Україні – геноцид Українського народу. Згортання українізації. Антицерковна кампанія.

Дати:

1928/1929-1932 рр. – перша п'ятирічка;

1928 р. – судовий процес «Шахтинська справа»;

1929 р. – початок насильницької колективізації;

1930 р. – судовий процес у справі «Спілки визволення України» (СВУ).

1932 – 1933 рр. – Голодомор в Україні;

1934 р. – перенесення столиці УСРР з Харкова до Києва;

1937 р. – ухвалення Конституції УРСР;

1937 – 1938 рр. – «Великий терор».

Персоналії: Лазар Каганович, Станіслав Косіор, Максим Рильський, Павло Вірський, Григорій Верьовка.

Поняття та терміни: тоталітарний режим», «стаханівський рух п'ятирічка», «форсована індустріалізація», «стаханівський рух», «колективізація», «розкуркулення», «закон про п'ять колосків», «Голодомор», «чорна дошка», «ГУЛАГ», «розстріляне відродження», «паспортна система», «соціалістичний реалізм».

Західна Україна в 1921 – 1939 рр.

Соціально-економічний розвиток українських земель у складі Польщі, Румунії, Чехословаччини. Українські суспільно-політичні рухи, радикалізація політичного життя в 1930-х роках. Карпатська Україна.

Дати:

1920 р. – підписання Бессарабського протоколу, визнання країнами Антанти входження Бессарабії до складу Румунії;

1923 р. - визнання країнами Антанти входження Східної Галичини до складу Польщі; саморозпуск уряду ЗУНР;

1925 р. – утворення Українського національно-демократичного об'єднання (УНДО);

1929 р. – утворення Організації українських націоналістів (ОУН);

1930 р. – проведення польською владою акції «пацифікації»;

1938 р. – надання автономії Підкарпатській Русі у складі Чехо-Словаччини;;

15 березня 1939 р. – проголошення незалежності Карпатської України.

18 березня 1939 р. – окупація Угорщиною Карпатської України.

Персоналії: Євген Коновалець, Степан Бандера, Андрій Мельник, Августин Волошин.

Поняття та терміни: «осадництво», «паціфікація», «русинство», «Таємний університет», «політична еміграція».

Україна під час Другої світової війни (1939 – 1945 рр.)

Початок Другої світової війни. Приєднання Західної України, Південної та Північної Бессарабії та Північної Буковини до складу УРСР. Напад нацистської Німеччини та її союзників на СРСР. Оборона Києва, Одеси, Севастополя. Поразки Червоної армії. Нацистський окупаційний режим. Голокост. Радянський партизанський рух. Діяльність ОУН. Утворення УПА. Польсько-український конфлікт. Створення Української головної визвольної ради (УГВР). Вигнання нацистських окупантів з території України. Депортація кримських татар та інших народів Криму (травень 1944 р.). Внесок українців у визволення народів Європи від нацизму. Завершення Другої світової війни.

Дати:

23 серпня 1939 р. - радянсько-німецький договір про ненапад і таємний протокол до нього («пакт Молотова-Ріббентропа»);

1 вересня 1939 р. – початок Другої світової війни;

17 вересня 1939 р. – вторгнення Червоної армії на територію Західної України;

Червень 1940 р. – вторгнення Червоної армії на територію Бессарабії та Північної Буковини;

22 червня 1941 р. – напад Німеччини на СРСР;

30 червня 1941 р. – проголошення Акта про відновлення Української Держави;

14 жовтня 1942 р. – створення Української повстанської армії (УПА);

грудень 1942 р. – початок вигнання нацистських загарбників з України;

6 листопада 1943 р. – визволення Києва від нацистських окупантів;

січень – лютий 1944 р. – (Корсунь-Шевченківська наступальна операція);

28 жовтня 1944 р. – завершення вигнання нацистських окупантів зі всієї території України;

9 травня 1945 р. – День Перемоги над нацистською Німеччиною;

2 вересня 1945 р. – завершення Другої світової війни.

Персоналії: Тарас Бульба (Боровець), Роман Шухевич, Іван Кожедуб, Олексій Берест, Кузьма Дерев'янка, Ярослав Стецько.

Поняття та терміни: «радянізація», «новий порядок», «План Барбаросса», «мобілізація», «евакуація», «план Ост», «Голокост», «колабораціонізм», «рух Опору», «Український штаб партизанського руху (УШПР)», «похідні групи», «Поліська Січ», «Східний вал», «випалена земля», «депортація»,

Україна в перші повоєнні роки(1945 – на початку 1950-х рр.)

Участь УРСР у зовнішній політиці Радянського Союзу. Адміністративно-територіальні зміни. Відбудова. Голод в Україні 1946 – 1947 рр. Радянізація західних областей України. Боротьба ОУН і УПА. Придушення

визвольного руху. Розгортання ідеологічних кампаній (боротьба з «українським буржуазним націоналізмом», «низькопоклонством перед Заходом», «безродними космополітами» тощо). Культура і наука.

Дати:

1945 р. – входження Закарпаття до складу УРСР.

квітень 1945 р. – Україна – співзасновниця Організації Об'єднаних Націй (ООН);

березень 1946 р. – «саморозпуск» Української греко-католицької церкви (УГКЦ);

1946 – 1947 рр. – голод в Україні;

квітень – липень 1947 р. – проведення польською владою операції «Вісла».

Персоналії: Йосип Сліпий, Володимир Сосюра, Олесь Гончар.

Поняття та терміни: «відбудова», «операція «Вісла», «ждановщина», «лисенківщина», «холодна війна»,

Україна в умовах десталінізації (1953 – 1964 рр.)

Лібералізація суспільно-політичного життя УРСР в середині 1950 – 1960-х рр.: припинення масових репресій, часткова реабілітація. Зміни адміністративно-територіального устрою УРСР. Спроби реформування управління промисловістю та сільського господарства, соціальної сфери.. Виникнення руху «шістдесятників», першої хвилі дисидентського руху наприкінці 1950 – початку 1960-х рр. Культура і наука.

Дати:

1953-1954 рр. – повстання політичних в'язнів в сталінських концтаборах. Ліквідація ГУЛАГу;

лютий 1954 р. – входження Кримської області до складу УРСР;

1956 р. – XX з'їзд КПРС, засудження культу особи;

1957 р. – запуск першого штучного супутника Землі, початок «космічної ери»;

1959 р. – утворення Української робітничо-селянської спілки.

1961 р. – перший політ людини в Космос (Юрій Гагарін)

Персоналії:

Левко Лук'яненко, Іван Світличний, Алла Горська, Іван Дзюба, Ліна Костенко, Євген Сверстюк, Василь Симоненко.

Поняття та терміни: «десталінізація», «культ особи», «лібералізація», «політична реабілітація», «відлига», «раднаргоспи», «шістдесятники», «дисидентство», «хрущовки».

Україна в період загострення кризи радянської системи (1965 –1985р.)

Політико-ідеологічна криза радянського ладу в Україні (середина 1960 – початок 1980-х рр.). Спроби економічних реформ у другій половині 1960-х рр. Здобутки і проблеми соціальної сфери. Культура і наука. Русифікація. Опозиційний рух.

Дати:

1965 р. – реформи у сільському господарстві та промисловості («косигінська реформа»); перша хвиля арештів дисидентів;

1972 р. – зміна політичного керівництва УРСР; масові арешти дисидентів;

1976 р. – утворення Української Гельсінської групи.

Персоналії: Петро Григоренко, Валерій Марченко, Микола Руденко, Василь Стус, Олег Антонов, Сергій Параджанов, Іван Миколайчук, Володимир Івасюк, Леонід Биков.

Поняття та терміни: «розвинений соціалізм», «застій», «номенклатура», «дефіцит», «русифікація», «самвидав», «тамвидав», «правозахисник», «Конституція розвинутого соціалізму».

Розпад Радянського Союзу та відродження незалежності України (1985 – 1991 рр.)

Початок «перебудови». Загострення соціально-економічної кризи. Рівень життя населення. Чорнобильська катастрофа. Зростання соціальної та національної активності українського суспільства наприкінці 1980-х рр. Загальноукраїнський страйк шахтарів. Політичні реформи. Формування багатопартійності, створення Народного руху України за перебудову, перші альтернативні вибори до Верховної Ради УРСР. Створення Автономної Республіки Крим (12 лютого 1991 р.) Декларація про державний суверенітет України. Акт проголошення незалежності України. Проведення Всеукраїнського референдуму та виборів Президента України.

Дати:

квітень 1985 р. – початок «перебудови»;

26 квітня 1986 р. – вибух на Чорнобильській АЕС;

вересень 1989 р. – виникнення Народного Руху України за перебудову);

березень 1990 р. - проведення перших альтернативних виборів до Верховної Ради УРСР;

16 липня 1990 р. – ухвалення Верховною Радою УРСР Декларації про державний суверенітет України;

24 серпня 1991 р. – ухвалення Верховною УРСР Радою Акта проголошення незалежності України;

1 грудня 1991 р. – проведення Всеукраїнського референдуму і виборів Президента України. Обрання Президентом України Л.Кравчука.

Персоналії: Леонід Кравчук, В'ячеслав Чорновіл.

Поняття та терміни: «перебудова», «гласність», «плюралізм», «багатопартійність», «суверенітет», «інфляція» «ринкові відносини», «референдум».

Україна в умовах незалежності

Початок державотворчих процесів. Заснування Збройних Сил України. Дострокові вибори до Верховної Ради та вибори Президента України. Затвердження державної символіки (1992 р.), формування інституту громадянства) Ухвалення Конституції України 1996 р.. Приватизація.

Лібералізація цін. Грошова реформа (1996 р.). Майнова диференціація суспільства. Інтегрування України у європейське та світове співтовариство. «Газові» та «торговельні війни» з Росією. Збройна агресія Росії проти України.

Культура, наука, спорт та релігійне життя в незалежній Україні.

Дати:

6 грудня 1991 р. – заснування Збройних Сил України;

липень 1994 р. – обрання Л. Кучми Президентом України;

1995 р. – обрання України членом Ради Європи (РЄ);

28 червня 1996 р. – ухвалення Конституції України;

Вересень 1996 р. – запровадження національної грошової одиниці – гривні;

Жовтень-грудень 2004 р. – «Помаранчева революція», обрання Президентом України В.Ющенко;

2008 р. – вступ України до Світової організації торгівлі (СОТ).

Січень 2010 р. – обрання В.Януковича Президентом України;

Листопад 2013- лютий 2014 рр. – «революція Гідності», повалення режиму В.Януковича;

Червень 2014 р. – обрання П.Порошенка Президентом України

2014 р. – підписання Українбою Угоди про асоціацію з Європейським Союзом (ЄС)

Поняття та терміни: «корупція», «тіньова економіка», «Помаранчева економіка», «Євромайдан». «Небесна сотня», «революція Гідності», «сепаратизм», «антитерористична операція», «анексія», «тимчасово окупована територія», «кіборги», «волонтерський рух», «люстрація», «поліконфесійність».

Список рекомендованої літератури

1. Лях Р.Д., Темірова Н.Р. Історія України: підруч. для 7 кл. / Р. Лях, Н. Темірова. - 4-те вид., випр. - К. : Генеза, 2003. - 190 с.: іл.
2. Свідерський Ю.Ю., Ладиченко Т.В. Романишин Н.Ю. Історія України: Підручник для 7 кл. - К.: Грамота, 2007. - 272 с.: іл.
3. Смолій В.А. Історія України: Підруч. для 7 кл. загальноосвіт. навч. закл. / В.А.Смолій, В.С.Степанков. - К.: Генеза, 2007. - 224 с.: іл., карти.
4. Гісем О.В., Мартинюк О.О. Історія України. 8 клас: Підручник для загальноосвіт. навч.закл. / О.В.Гісем, О.О.Мартинюк. - Х.: АН ГРО плюс, 2008. - 256 с.: іл.
5. Власов В.С. Історія України: 8 кл.: підруч. для загальноосвіт. навч. закл. / В.С.Власов. - К.: Генеза, 2008. - 304 с.: іл., карти.
6. Швидько Г.К. Історія України, XVI-XVIII ст.: підруч. для 8-го кл. загальноосвіт. навч. закл. / Г.К.Швидько. - К.: Генеза, 2008. - 336 с.: іл., карти.
7. Струкевич О.К. Історія України: Підручн. для 9-го кл. загальноосвіт. навч. закл. / О.К.Струкевич. - К.: Грамота, 2009. - 288 с.: іл.

8. Турченко Ф.Г. історія України.: підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. / Ф.Г.Турченко, В.М.Мороко. - 2-ге вид. - К.: Генеза, 2011. - 352 с.: іл., карти.
9. Реєнт О. Історія України: підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. / О. Реєнт, О. Малій. – К.: Генеза, 2009. – 240 с.: іл., карти.
- 10.Струкевич О.К. Історія України: підр. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. : рівень тандарту, академічний рівень.- К. : Генеза, 2009.- 286 с.:іл., карти
- 11.Кульчицький С.В., Лебедєва Ю.Г. Історія України: підр. для 10 кл. загальноосвіт. навч. закл. : рівень тандарту, академічний рівень.- К. : Генеза, 2010.- 304 с.:іл., карти
- 12.Реєнт О.П., Малій О.В. Історія України: Підручн. для 10 класу загальноосвіт. навч. закл. - К.: Генеза, 2010. - 240 с.
- 13.Турченко Ф.Г. Новітня історія України. Частина перша. 1914 - 1939. Підруч. для 10-го кл. серед. загальноосвіт. навч. закл. / Ф.Г.Турченко. - Вид. 3-те, виправл. та допов. - К.: Генеза, 2003. - 352 с.: іл.
- 14.Турченко Ф.Г. Новітня історія України (1939 - початок ХХІ ст.): Підручник для 11-го кл. серед. загальноосв. навч. закл. / Ф.Г.Турченко, П.П.Панченко, С.М.Тимченко. - Вид. 5-те, доопрац. й допов. - К.: Генеза, 2006. - 384 с.: іл., карти.
- 15.Свідерський Ю. Ю Давня і середньовічна історія України – Ч. I. / Ю. Ю. Свідерський, В. М. Окаринський .– Тернопіль: Астон, 2007. – 368 с.
- 16.Коріненко П. С. Новітня історія України (1939 – 2007 рр.). / П. С. Коріненко, М. В. Бармак, В. Д. Терещенко – Ч. IV. – Тернопіль: Видавництво Астон, 2007. – 400 с.
- 17.Касьянов Г. В. Україна 1991–2007: нариси новітньої історії / Г. В. Касьянов. – К.: Наш час, 2008. – 432 с.
- 18.Пометун О.І. Історія України: підр. для 11 кл. загальноосвіт. навч. закл. : рівень тандарту, академічний рівень.-Харків. : Сиція, 2012.- 336 с.:іл.
- 19.Баран В. Історичні витоки українського народу / В. Баран, Я. Баран. – К.: Генеза, 2005. – 208 с.
- 20.Бойко О. Д. Історія України : підручник / О. Д. Бойко. - 4-е вид. – К. : Академвидав, - 2012. – 704 с.
- 21.Бойко О. Д. Нариси з новітньої історії України (1985-1991 рр.): навч. посіб. – К.: Кондор. – 2004. -357с.
- 22.Брехуненко В. Східна брама Європи. Козацька Україна в середині ХVII-ХVIII ст. / В. Брехуненко. – К. : Темпора,2014. – 504 с.
- 23.Вівчарик М. М. Україна: від етносу до нації: Навч. посібник. –К.: Вища школа, 2004. -239с.
- 24.Гісем О.В. Історія України: комплексний довідник / О.В. Гісем, О.О. Мартинюк. – Х.: Ранок-НТ, 2010. – 480 с.

25. Горелов М. Є. Цивілізаційна історія України / М.Є. Горелов, О.П. Моця та ін. – К.: ЕксОб. – 2005. - 632 с.
26. Греченко В.А. Історія України: модульний курс: навчальний посібник для ВНЗ / В.А. Греченко. – Х. : Торгінг плюс, 2009. – 384 с.
27. До 100-річчя Української революції / упоряд. О.П. Мокрогуз. – Х. : Основа, 2017. – 80 с.
28. Литвин В. М. Історія України. Підручник / В. М. Литвин. – К.: Наукова думка, 2010. - 831с.
29. Мицик Ю.А. Історія України: навчальний посібник для ЗНЗ / Ю.А. Мицик, О.Г. Бажан, В.С. Власов. – К.: Києво-Могилянська академія, 2010. – 595с.
30. Плохій С. Брама Європи: Історія України від скіфських воєн до незалежності / С.Плохій. – Х.: Клуб сімейного дозвілля, 2016. – 669 с.
31. Снайдер Т. Українська історія, російська політика, європейське майбутнє / Тімоті Снайдер; за ред. О. Панича; перекл. О. Панича, Р. Свято. – К. : ДУХ І ЛІТЕРА, 2014. - 232 с.
32. Снайдер Т. Чорна земля. Голокост як історія і застереження / Тімоті Снайдер ; пер. з англ.: П. Білак, О. Камишнікова, Т. Родіонова; наук. ред. В. Склокін. – К.: ТОВ «АРТ КНИГА», 2017. – 394 с.
33. Яковенко Н. Нариси з історії України від найдавніших часів до XVIII ст. / Яковенко Н. – К.: Генеза, 2005.
34. Яковенко Н. Дзеркала ідентичності. Дослідження з історії уявлень т ідей в Україні XVI – початку XVIII століття / Н. Яковенко. - К. : Laurus, 2012. - 472 с.

Посібники

35. Алексеев Ю. М., Вертерел А. Г. Історія України.: Навчальний посібник. - К: Каравела, 2004. - 256 с.
36. Білоцерківський В. Я. Історія України: навчальний посібник. - К: Центр учбової літератури, 2007. - 535 с.
- 37.. Видатні постаті в історії України (IX - XIX ст.): Короткі біографічні нариси. Історичні та художні портрети / В. І. Гусев, О. Г. Сокирко, В. Г. Червінський. - К: Вища школа, 2002. - 359 с.
38. Гісем О.В. Історія України. Збірник типових тестових завдань: навч. посіб. / О.В.Гісем, О.О.Мартинюк. - К.: Український центр підготовки абітурієнтів, 2013. - 208с.
39. Гісем О.В., Мартинюк О.О., Трухан О.Ф. Історія України. 7-9 класи: Наочний довідник / О.В. Гісем, О.О. Мартинюк, О.Ф. Трухан. - К.; Харків: Веста, 2007. - 176 с.
40. Гісем О.В., Мартинюк О.О. Історія України. 10-11 класи: Наочний довідник / О.В.Гісем, О.О.Мартинюк. - К.;Х.: Веста, 2007. - 152 с.

41. Довідник з історії України (А-Я): посібник для ЗНЗ / за заг. ред. І. Підкови, Р. Шуста. - 2-ге вид., доопр. і доп. - К.: Генеза, 2001. - 1136с.
42. Островський В.В. Готуємося до зовнішнього незалежного оцінювання: збірник тестових завдань з історії України / В.В.Островський. - 2-ге видання, доповнене. - Тернопіль: Мандрівець, 2014. - 424 с.: іл.
43. Кульчицький С. В. Історія України: Довідник для абітурієнтів та школярів загальноосвітніх навчальних закладів. / С. В. Кульчицький, Ю. А. Мицик, В. С. Власов. - К.: Літера ЛТД, 2009. - 528 с.
44. Коріненко П. С. Історія українського селянства: навч.-метод. посіб. / П. С. Коріненко - Тернопіль : [Вид відділ ТНПУ], 2014. - 296 с.
45. Історія України: посібник для 10-11 класів / наук. ред. А. Козицький. - Львів, Піраміда, 2012. - 256 с.
46. Історія України: посібник / за ред. Г. Темка, Л. Тупчієнка. - К.: Академія, 2002. - 480 с.
47. Історія України: словник-довідник / авт.-упоряд. І.Е. Щедрина. - Х. : Країна мрій, 2004. - 148 с.
48. Історія України XIX-XXI століть: практикум / В.Є. Голубко, Р.В. Лаврицький, А.Ф. Лозинський, М.Я. Нагіряк, В.І. Чура. - К. : Знання, 2015. - 375 с.
49. Кормич Л. Історія України від найдавніших часів і до XXI ст.: навч. посібник / Л. Кормич, В. Багацький. - Х.: Одиссей, 2004. - 480 с.
50. Новий довідник: історія України / С. Крупчан, Т. Крупчан, О. Скопненко, О.Іванюк. - К. : Казка, 2006. - 736 с.
51. Сас П. М. Історія України. XVI-XVIII століття: Навч. посібник. -Л.: Дивосвіт, 2001. -291 с.
52. Світлична В.В. Історія України: навчальний посібник / В.В. Світлична. - Львів: Новий Світ - 2004. - 304с.
53. Уривалкін О. М. Історія України (середина XIII - середина XVIII століття): навч. посібник / О.М. Уривалкін. - К.: Кондор, 2005. - 284 с.
54. Чутский А. І. Історія України: навчальний посібник. К: МАУП. 2006. - 345 с.

Атласи

55. Атлас з історії України: 7 клас / Упорядники: Д. В. Ісаєв, О. І. Гісем, О. О. Мартинюк. - Київ: Інститут передових технологій, 2003. - 16 с.
56. Атлас з історії України XVI-XVIII ст.: 8 клас / Упорядники: Д. В. Ісаєв, О. І. Гісем, О. О. Мартинюк. - Київ: Інститут передових технологій, 2004. - 16 с.
57. Атлас з історії України друга пол. XVIII - початок XX ст.: 9 клас / Упорядники: Д. В. Ісаєв, О. І. Гісем, О. О. Мартинюк. - Київ: Інститут передових технологій, 2005. - 20 с.

58. Атлас з історії України 1914-1939 рр.: 10 клас / Упорядники: О. І. Гісем, Д. В. Ісаєв, О. О. Мартинюк. - Київ: Інститут передових технологій, 2006. - 16 с.
59. Атлас з історії України 1939-2005 рр.: 11 клас / Упорядники: О. І. Гісем, Д. В. Ісаєв, О. О. Мартинюк. - Київ: Інститут передових технологій, 2006. - 16 с.

2.3 Математика

1. Натуральні числа і нуль. Прості і складені числа. Дільник, кратне. Найбільший спільний дільник. Найменше спільне кратне. Ознаки подільності на 2, 3, 5, 9, 10.
2. Цілі числа. Раціональні числа. їх додавання, віднімання, множення, ділення. Порівняння раціональних чисел. Властивості арифметичних дій.
3. Десяткові дроби. Читання та запис десяткових дробів. Порівняння десяткових дробів. Додавання, віднімання, множення і ділення десяткових дробів.
4. Наближене значення числа. Округлення чисел. Запис раціональних чисел у вигляді десяткових дробів.
5. Відсоток. Основні задачі на відсотки. Відсоткові розрахунки. Формула складних відсотків.
6. Степінь з натуральним показником і його властивості. Степінь з цілим показником і його властивості. Стандартний вигляд числа. Перетворення виразів із степенями.
7. Арифметичний квадратний корінь. Властивості квадратних коренів. Наближене значення квадратного кореня.
8. Додатні числа. Протилежні числа. Модуль числа, його геометричний зміст. Порівняння додатних і від'ємних чисел. Додавання, віднімання, множення і ділення додатних і від'ємних чисел
9. Числові вирази. Застосування букв для запису виразів. Числове значення буквених виразів. Обчислення за формулами. Перетворення виразів: розкриття дужок, зведення подібних членів.
10. Поняття про пряму та обернену пропорційну залежності між величинами. Пропорції. Основна властивість пропорції. Розв'язування задач за допомогою пропорцій.
11. Рівняння. Корені рівняння. Лінійні рівняння з однією змінною.
12. Зображення чисел на прямій. Координата точки на прямій.
13. Прямокутна система координат на площині, точки на площині. Координати (абсциса й ордината). Формула відстані між двома точками площини, заданими координатами.
14. Ірраціональні числа. Дійсні числа. Числові нерівності та їх властивості. Почленне додавання та множення числових нерівностей.
15. Вимірювання величин. Абсолютна та відносна похибка наближеного значення числа. Виконання арифметичних дій над наближеними значеннями чисел.
16. Одночлен. Піднесення одночлена до степеня.
17. Многочлен. Степінь многочлена. Додавання, віднімання і множення многочленів. Розкладання многочлена на множники.
18. Формули скороченого множення. Застосування формул скороченого множення для розкладання многочлена на множники.
19. Квадратний тричлен. Розкладання квадратного тричлена на лінійні множники.
20. Степінь з натуральним показником і його властивості. Степінь з цілим показником і його властивості. Стандартний вигляд числа. Перетворення виразів зі степенями.

21. Корінь n -го степеня та його властивості. Степінь із раціональним показником та його властивості.
22. Арифметична та геометрична прогресії. Формули n -го члена та суми n - перших членів прогресій.
23. Квадратне рівняння. Формули коренів квадратного рівняння.
24. Системи рівнянь. Розв'язування системи двох лінійних рівнянь з двома змінними та його геометрична інтерпретація.
25. Розв'язування текстових задач за допомогою складання рівнянь, систем рівнянь.
26. Лінійна нерівність з однією змінною. Система лінійних нерівностей з однією змінною.
27. Функції. Область визначення і область значень функції. Способи задання функції.
28. Графік функції. Зростання і спадання функції. Парні і непарні функції.
29. Випадкова подія. Ймовірність випадкової події.
30. Поняття похідної. Геометричний та фізичний зміст похідної. Таблиця похідних.
31. Похідна суми, добутку і частки функцій.
32. Застосування похідної до дослідження функцій та побудови їх графіків: зростання, спадання функції; екстремуми функції; найбільше і найменше значення функції на відрізку.
33. Логарифми та їх властивості.
34. Первісна та її властивості. Таблиця первісних. Визначений інтеграл, його геометричний зміст. Формула Ньютона-Лейбніца.
35. Початкові поняття планіметрії. Геометричні фігури. Поняття про аксіоми і теореми. Поняття про обернену теорему.
36. Суміжні і вертикальні кути та їх властивості. Паралельні прямі і прямі, що перетинаються. Ознаки паралельності прямих.
37. Перпендикулярні прямі. Теореми про перпендикулярність і паралельність прямих.
38. Трикутник. Властивості рівнобедреного трикутника. Сума кутів трикутника.
39. Теорема Піфагора та наслідки з неї.
40. Паралелограм та його властивості. Ознаки паралелограма.
41. Прямокутник, ромб, квадрат та їх властивості.
42. Трапеція та її властивості.
43. Коло і круг. Дотична до кола та її властивості.
44. Властивості серединного перпендикуляра до відрізка. Коло, описане навколо трикутника.
45. Властивості бісектриси кута. Коло, вписане в трикутник.
46. Поняття про рівність фігур. Ознаки рівності трикутників.
47. Поняття про подібність фігур. Ознаки подібності трикутників (без доведення).
48. Осьова і центральна симетрії; поворот, паралельне перенесення. Приклади фігур, що мають симетрію.

49. Основні задачі на побудову за допомогою циркуля і лінійки.
50. Довжина відрізка та її властивості. Відстань між точками. Відстань від точки до прямої.
51. Поняття про площі, основні властивості площ. Площа прямокутника, трикутника, паралелограма, трапеції. Відношення площ подібних фігур. Площа круга та його частин.
52. Синус, косинус і тангенс кута.
53. Співвідношення між сторонами і кутами прямокутного трикутника. Теореми синусів і косинусів.
54. Вектор. Довжина і напрям вектора. Кут між векторами. Колінеарні вектори. Сума векторів та її властивості. Добуток вектора на число та його властивості.
55. Многогранник та його елементи. Опуклі многогранники.
56. Площі бічної та повної поверхонь призми, піраміди.
57. Тіла і поверхні обертання. Циліндр, конус, зрізаний конус, їх елементи. Перерізи циліндра і конуса: осьові перерізи циліндра і конуса; перерізи циліндра і конуса площинами, паралельними основі.
58. Куля і сфера. Переріз кулі площиною. Площина, дотична до сфери.
59. Поняття про об'єм тіла. Об'єми призми, паралелепіпеда, піраміди. Об'єми тіл обертання: циліндра, конуса, кулі.
60. Площі бічної та повної поверхонь циліндра, конуса. Площа сфери.

Список рекомендованої літератури

1. Математика для вступників до вузів: Навч. посібник / За ред. В. В. Семенця Упоряд. : Бондаренко М. Ф., Дікареєв В. А., Мельников О. Ф., Семенець В. В., Шклярів Л. Й. – Харків : «Компанія СМІТ», 2002. – 1120 с.
2. Вибрані питання елементарної математики: посібник для вступників до вузів та слухачів підготовчих відділень / за ред. А. В. Скорохода. – 2-е видання. – К. : Вища школа, 1972. – 420 с.
3. Антонов Н.П. Сборник задач по элементарной математике / Н. Антонов, М. Выгодский, В. Никитин, А. Санкин. – М. : Наука, 1979. – 448 с.
4. Алгебра і початки аналізу : Підруч. для 10 кл. загальноосвіт. навч. закладів: академ. рівень / А. Г. Мерзляк, Д. А. Номіровський, В. Б. Полонський, М. С. Якір. – Х. : Гімназія, 2010. – 352 с.
5. Алгебра і початки аналізу : Підруч. для 10 кл. загальноосвіт. навч. закладів: проф. рівень / А. Г. Мерзляк, Д. А. Номіровський, В. Б. Полонський, М. С. Якір. – Х. : Гімназія, 2010. – 416 с.
6. Алгебра і початки аналізу : Підруч. для 10 кл. загальноосвіт. навч. закладів: академ. рівень / Є.П. Нелін. – Х. : Гімназія, 2010. – 416 с.
7. Алгебра і початки аналізу : Підруч. для 10 кл. загальноосвіт. навч. закладів: проф. рівень / Є.П. Нелін. – Х. : Гімназія, 2010. – 416 с.
8. Геометрія: Підручник для 10 кл. загальноосвітніх навчальних закладів: акад.рівень / О.Я. Білянiна, I.I. Білянiна, В.О. Швець. – Київ: Генеза,

2010. Геометрія: Підручник для 10 кл. загальноосвітніх навчальних закладів: акад. рівень / М.І. Бурда, Н.А. Тарасенкова – Київ: Зодіак – ЕКО, 2010.
9. Збірник задач з математики для вступників до вузів / В.К. Єгоров, В.В. Зайцев, Б.А. Кордемський та ін.; За ред. Скандаві М. Л. – К.: Вища шк., 1992.– 445 с.
 10. Мерзляк А.Г., Полонський В.Б., Якір М.С. Алгебра. 8 клас. Підручник для класів з поглибленим вивченням математики. – Х.: Гімназія, 2009. – 386 с.
 11. Мерзляк А.Г., Полонський В.Б., Якір М.С. Алгебра. Підручник для 7 класу. – Х.: Гімназія, 2009. – 288 с.
 12. Мерзляк А.Г., Полонський В.Б., Якір М.С. Алгебра. Підручник для 8 класу. Х. : Гімназія, 2008. – 256 с.
 13. Мерзляк А.Г., Полонський В.Б., Якір М.С. Геометрія. 8 клас. Підручник для класів з поглибленим вивченням математики. – Х.: Гімназія, 2009. – 240 с.
 14. Мерзляк А.Г., Полонський В.Б., Якір М.С. Геометрія. Підручник для 7 класу. Х.: Гімназія, 2008. – 208 с.
 15. Мерзляк А.Г., Полонський В.Б., Якір М.С. Геометрія. Підручник для 8 класу. – Х.: Гімназія, 2009. – 208 с.
 16. Мерзляк А.Г., Полонський В.Б., Якір М.С. Математика. Підручник для 5 класу. – Х.: Гімназія, 2008. – 288 с.
 17. Мерзляк А.Г., Полонський В.Б., Якір М.С. Математика. Підручник для 6 класу. – Х.: Гімназія, 2006. – 304 с.
 18. Нелін Є.П. Алгебра і початки аналізу: Дворівневий підручник для 10 класу загальноосвіт. навч. закладів. – Х.: Світ дитинства, 2008. – 448 с.
 19. Нелін Є.П., Долгова О.Є. Алгебра і початки аналізу: Дворівневий підручник для 11 класу загальноосвіт. навч. закладів. –Х.: Гімназія, 2009. – 416 с.
 20. Репета В.К. Задачі з параметрами: навчальний посібник/ В.К. Репета, Н.О. Клешня, М.В. Коробова, Л.А. Репета. – Л. : Вища школа., 2006. – 302 с.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ СПІВБЕСІДИ

1. Відповідно розділу VIII. «Спеціальні умови участі в конкурсному відборі на здобуття вищої освіти» Правил прийому до БДПУ в 2022 році за результатами співбесіди зараховуються до БДПУ особи, яким надано таке право.

2. Співбесіда проводиться із зазначених загальноосвітніх предметів відповідно до програм середніх загальноосвітніх навчально-виховних закладів та програм вступних випробувань і співбесід у БДПУ, які затверджуються Приймальною комісією.

3. Вступне випробування у формі співбесіди проводять члени комісії визначені відповідним наказом.

Члени комісії по проведенню співбесіди оцінюють правильність відповідей в аркуші співбесіди, який по закінченню співбесіди підписується екзаменаторами та вступником.

4. Критерії оцінювання співбесіди:

Індивідуальна усна співбесіда для осіб, які претендують на зарахування за ступенем бакалавра, оцінюється за 200-бальною шкалою для кожного предмета окремо:

– 190-200 балів – вступник виявляє особливі здібності, вміє самостійно здобувати знання, знаходити та опрацьовувати необхідний матеріал, використовувати набуті компетентності для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументувати відповіді, самостійно розкривати власні обдарування і нахили;

– 180-189 балів – вступник вільно володіє теоретичним матеріалом, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна;

– 160-179 балів – вступник вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок;

– 140-159 балів – вступник відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; виправляє помилки, серед яких є значна кількість суттєвих;

– 120-139 балів – вступник володіє теоретичним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні (обсяг набутих компетентностей вступника відповідає мінімальним критеріям);

– 100-119 балів – вступник володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину теоретичного матеріалу (до 20 %);

– 0-99 балів – вступник володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.

До участі у конкурсному відборі не допускається вступник, який продемонстрував незнання значної частини програмного матеріалу, допускав суттєві помилки при визначенні понять і отримав 0-99 балів.